

Гордана Станчић*
Андрићев институт
Вишеград

929:821 Јакшић Ђ.
061.75:02(497.113)
https://doi.org/10.18485/ai_lik.2018.4.6.8
оригинални научни рад

КУЛТУРНА МАНИФЕСТАЦИЈА
„ЛИПАРСКЕ ВЕЧЕРИ – ЂУРИНИ ДАНИ“ –
традиција дуга више од пола века

Јавне библиотеке као центри културе у локалној заједници имају пред собом одговоран задатак: да допринесу ширењу културе и да стално раде на развијању и проширењу културне понуде. У местима где постоји традиција одржавања неког културног догађаја, на библиотекама је да ту културну традицију из прошлости негују и у садашњости и да је доследно сачувају и у будућности. Народна библиотека „Ђура Јакшић“, једна од свега неколико установа културе у Општини Нова Црња, организатор је културне манифестације „Липарске вечери – Ђурини дани“ које се одржавају од 1962. године и у оквиру којих се од 1986. године додељује књижевна награда „Ђура Јакшић“. Ова културна манифестација постала је препознатљив симбол Српске Црње и Народне библиотеке „Ђура Јакшић“.

Кључне речи: Ђура Јакшић, Културна манифестација „Липарске вечери – Ђурини дани“, Награда „Ђура Јакшић“, Народна библиотека „Ђура Јакшић“, Српска Црња.

Увод

Народна библиотека „Ђура Јакшић“, једна од свега неколико установа културе у Општини Нова Црња, организатор је културне манифестације „Липарске вечери – Ђурини дани“. Манифестација је ове године одржана по 57. пут у знак сећања на најпознатијег становника Српске Црње и једне од најзначајнијих личности српског романтизма: песника, сликара и драмског писца – боема Ђуру Јакшића.

* gordana.nedeljkov06@gmail.com

Прве „Липарске вечери“ одржане су октобра 1962. године, две године пре него што је основана Библиотека, а организатор је био Дом културе у Српској Црњи. Из њега је касније настала и Народна библиотека „Ђура Јакшић“ која је се од 1967. године укључила у организацију „Липарских вечери“. Године 1982. обележена је стопедесетгодишњица рођења Ђуре Јакшића и од те године организација „Липарских вечери“ у потпуности је поверена Библиотеци. Од 1986. године у току трајања „Липарских вечери“ додељује се књижевна награда „Ђура Јакшић“ за најбољу књигу поезије објављену на српском језику у претходној години.

„Липарске вечери“ које се одржавају у Српској Црњи одавно су већ постале традиција и једна од првих асоцијација која се веже за име овог малог банатског места.

1. Организатор манифестације – Народна библиотека „Ђура Јакшић“

Народна библиотека „Ђура Јакшић“ библиотека је општине Нова Црња. Састоји се из централне библиотеке која се налази у Српској Црњи и четири огранка у селима на територији општине.

Слика 1. Споменик Ђури Јакшићу и зграда Библиотеке

Прва библиотека и читаоница у Српској Црњи отворена је 1919. године у родној кући Ђуре Јакшића, а у периоду између два рата радила је са прекидима. Године 1945. у родној кући Јакшића основан је Дом културе и при њему библиотека. У наредном периоду библиотека је често премештана и припајана различитим установама: Културно-уметничком друштву, Земљорадничкој задрузи, итд. Дом културе који је поново у једном периоду у свом саставу имао и библиотеку почео је да ради као самостална установа 1962. године. Две године касније, фебруара 1964. године, основана је у саставу Дома културе општинска народна библиотека под називом Матична библиотека „Ђура Јакшић“, која је поред централне библиотеке у Српској Црњи у свом саставу имала и шест огранака у сваком насељеном месту у општини. Јуна исте године савет Дома културе у Српској Црњи донео је одлуку о издвајању библиотеке и читаонице из свог састава, а као разлог за то наведено је оснивање Матичне библиотеке Општине Нова Црња са седиштем у Српској Црњи као самосталне установе (Фаранов 1996: 9).

Од 1967. године Народна библиотека „Ђура Јакшић“ укључила се у организацију културне манифестације „Липарске вечери – Ђурини дани“, када је организовала књижевне вечери у Српској Црњи и Тоби и приредила тематску изложбу посвећену Ђури Јакшићу (Фаранов 1996: 11). Највећи напредак у раду Матичне библиотеке забележен је у периоду од 1978. до 1982. године: проширене су просторије у којима је смештена Библиотека, направљена је нова организациона структура, повећан је књижни фонд, а утицај Библиотеке на културни живот у општини је порастао. Године 1982. обележена је стопедесетгодишњица рођења Ђуре Јакшића и од те године целокупна организација „Липарских вечери“ поверена је Библиотеци.

Од 1990. године у Народној библиотеци „Ђура Јакшић“ води се завичајна збирка у којој се прикупља и чува материјал који се пореклом или тематиком односи на територију Општине Нова Црња и на њене завичајне ауторе. Део завичајне збирке чини и документација о „Липарским вечерима“ – програми, плакати, брошуре, позивнице, фотографије и исечци из новина.

Матичност над библиотеком 1992. године преузима Градска народна библиотека „Жарко Зрењанин“ у Зрењанину. Данас је Народна библиотека „Ђура Јакшић“ једна од свега неколико институција културе на територији општине Нова Црња. Као таква, своју делатност усмерила је ка задовољавању културних потреба својих корисника и целокупног становништва локалне заједнице. Библиотека нуди приступ различитим врстама публикација, чију набавку планира и врши у складу са својим могућностима. Поред основне улоге омогућавања приступа знању и информацијама, Библиотека обавља и друге културне делатности, као што су организација књижевних вечери, радионица, секција, гостовања позоришних представа, успостављање сарадње са образовним установама (предшколском установом, основном и средњом школом) и другим установама културе (културним центрима, библиотекама, књижевним и уметничким удружењима). Народна библиотека „Ђура Јакшић“ наставила је да негује културну традицију и одржала континуитет у организовању културне манифестације „Липарске вечери – Ђурини дани“.

2. Историјат „Липарских вечери“

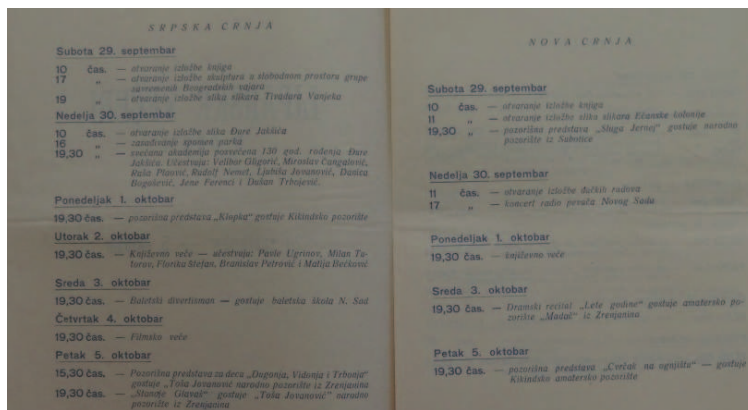
Ђура Јакшић рођен је у Српској Црњи 27. јула 1832. године. Детињство је провео у родном месту, а школовао се у Црњи, Жомбољу, Сегедину, Темишвару, Пешти, Бечу. Живео је и радио у Подгорцу, Пожаревцу, Сумраковцу, Крагујевцу, Сабанти, Рачи, Јагодини и Београду. Од марта 1862. године па све до своје смрти 1878. године Ђура није долазио у своје родно место; међутим, равница је често била тема његових песама и приповетки и мотив његових слика. Није заборавио Црњу и Црњани нису заборавили њега. На иницијативу Културно-просветне заједнице Општине Нова Црња октобра 1962. године, на 130. годишњицу рођења Ђуре Јакшића, у Српској Црњи је у знак сећања на најзнаменитијег Црњанина покренута културна манифестација „Липарске вечери“ која се од тада одржава у континуитету.

Слика 2. Родна кућа – спомен музеј Ђуре Јакшића

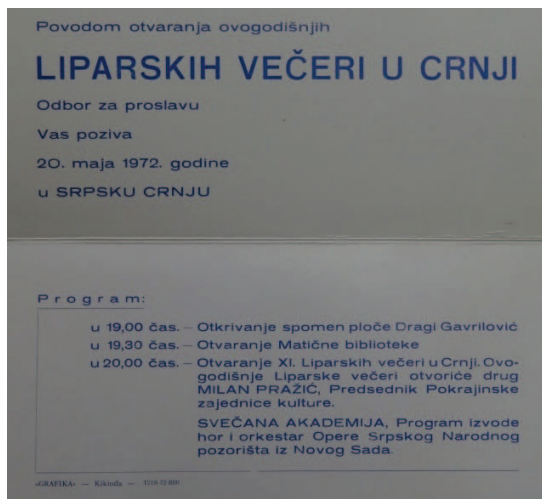
Манифестација је име добила по Ђуриној песми „На Липару“, а у Српској Црњи су приликом отварања првих „Липарских вечери“ посађене липе. Назив се неколико пута мењао, уз њега је у различитим варијантама додавано и одузимано име Ђуре Јакшића, да би њен назив данас званично гласио: „Липарске вечери – Ђурини дани“.

Прве „Липарске вечери“ одржане су од 18. до 25. октобра 1962. године на иницијативу Културно-просветне заједнице Општине Нова Црња у Српској Црњи и у свим насељеним местима општине Нова Црња: Хетину, Радојеву, Војвода Степи, Тоби, Великим Ливадама и Новој Црњи и, како у својој књизи посвећеној овој манифестацији каже Небојша Фаранов, дугогодишњи управник Народне библиотеке „Ђура Јакшић“ и њен завичајни аутор, „био је то изузетан догађај, не само за Српску Црњу, већ и за сва места општине“ (Фаранов 2001: 5). Током првих „Липарских вечери“ публика је могла да ужива у изложбама слика, књижевним вечерима, позоришним представама, концертима културно-уметничких друштава, ђачким представама и другим разноврсним садржајима.

Слика 3. Део програма првих „Липарских вечери“

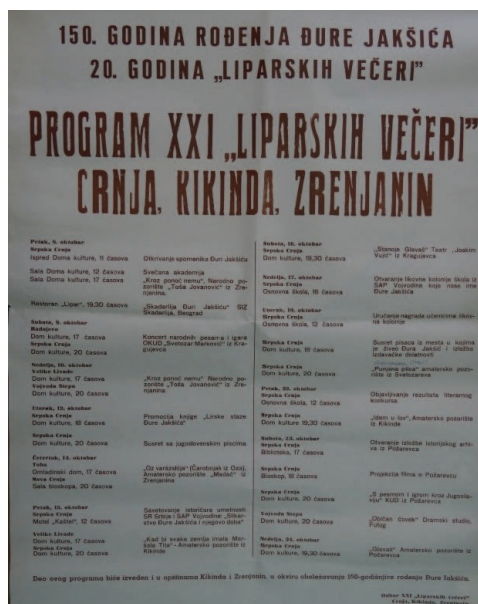
Од 1962. године „Липарске вечери“ се одржавају у континуитету, најпре у октобру, од 1971. године у мају, а последњих година у јуну. „Липарске вечери – Ђурини дани“ су „попуниле празнину у културном животу овога краја, и нису само успомена на Ђуру, већ много више од тога, добиле су трајни карактер културно-уметничке манифестације.“ (Фаранов 1996: 26) Од 1969. године организацију „Липарских вечери“ преузима Дом културе у Српској Црњи.

Слика 4. Позивница за отварање 11. „Липарских вечери“, 20.05.1972. године

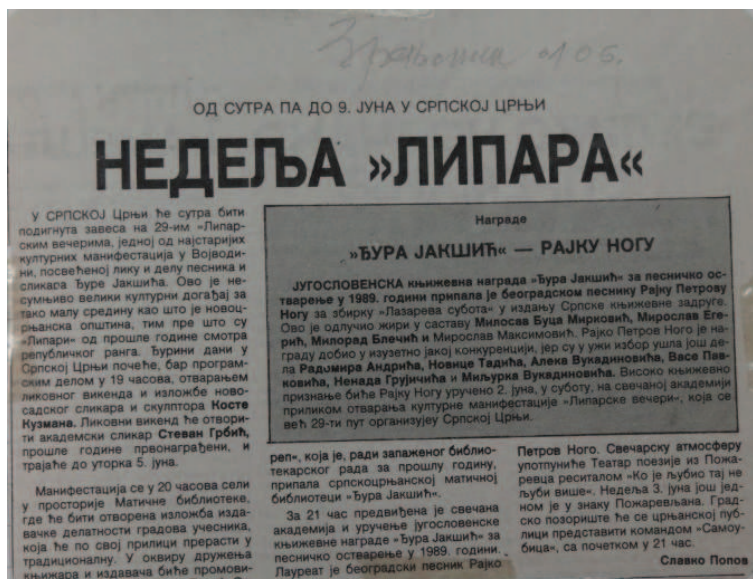
До 1978. године „Липарске вечери“ одржавају се на општинском нивоу, а након тога уврштене су у културну манифестацију од покрајинског значаја. Исте године одржана је у Српској Црњи прва Ликовна колонија у склопу „Липарских вечери“. Највећи допринос манифестацији у то време дао је Владимир Миланков, тадашњи директор Дома културе у Српској Црњи и завичајни аутор Народне библиотеке „Ђура Јакшић“.

Године 1982. одржане су 21. „Липарске вечери“ на којима је обележено 150 година од рођења Ђуре Јакшића. Те године манифестација је одржана и у местима у којима је Ђура живео, а програм је трајао 15 дана. Током ових јубиларних „Липарских вечери“ испред зграде Библиотеке постављен је споменик Ђури Јакшићу, рад вајара Александра Зарина из Српске Црње. Након прославе 150. годишњице рођења Ђуре Јакшића, „Липарске вечери“ добијају на значају, а свеукупна организација догађаја од те године поверена је Народној библиотеци „Ђура Јакшић“ (Фаранов 2001: 14). Успоставља се сарадња са позориштима у Кикинди и Зрењанину која постају редовни учесници на манифестацији наредних година.

Слика 5. Програм 21. „Липарских вечери“

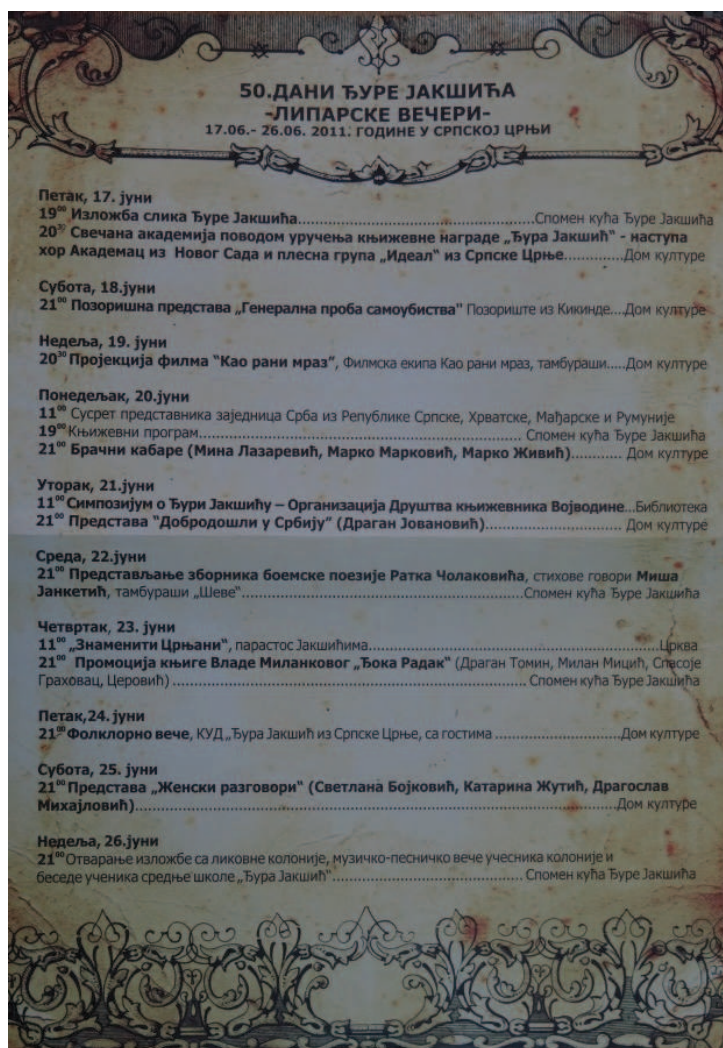
Од 1986. године у току „Липарских вечери“ додељује се књижевна награда „Ђура Јакшић“ за најбољу књигу поезије објављену у претходној години. Усталио се обичај да се награда додељује на самом отварању манифестације уз свечану академију и пригодан програм, уз обраћање жирија и аутора.

Слика 6. Најава „Липарских вечери“ у листу „Зрењанин“, 01.06.1990. године

Током деведесетих година манифестација „Липарске вечери“ успоставља сарадњу са Србима из Темишвара, књижевницима, сликарима и просветним радницима, те и они учествују у програму. Године 1999. поново је покренута Ликовна колонија на „Липарским вечерима“ која је, са повременим паузама, одржавана неколико наредних година.

Године 2011. одржан је још један јубилеј „Липарских вечери“ – 50 година од оснивања. Програм је те године трајао 10 дана. Гостовало је више позоришних представа, одржано је неколико књижевних сусрета и изложба слика насталих током Ликовне колоније. Том приликом у галерији Родне куће Јакшића била је постављена изложба „Дела Ђуре Јакшића“ из колекција Галерије Матице српске – оригинални радови Ђуре Јакшића.

Слика 7. Програм 50. „Липарских вечери“

3. Организација „Липарских вечери“ и сећање на Ђуру Јакшића

„Липарске вечери“ су манифестација која иза себе има традицију дугу више од пола века. Њен програм је сваке године другачији, са циљем да буде разноврстан и актуелан,

али се држи устаљене шеме у организовању. Ђура Јакшић био је велики уметник и боем, који је оставио трага у уметничком и културном животу свога доба и чији је утицај на стваралаштво других наставио да траје и након његове смрти. „Липарске вечери“ конципиране су тако да сваке године својим програмом обухвате дисциплине које су биле области Ђуриног стваралаштва: књижевност и сликарство.

3.1 Књижевни сусрети и награда „Ђура Јакшић“ (Ђура Јакшић – песник, приповедач, драмски писац)

Иако је Ђура Јакшић оставио трага у више области уметности, можда највише упамћен остао је по својој поезији. Ђура је писао љубавне, социјалне, родољубиве, мисаоне песме. Навешћемо само неколико најпознатијих: „Отаџбина“, „Поноћ“, „Мила“, „Вече“, „Кроз поноћ нему“, „Стазе“. Због тога, обавезан део програма „Липарских вечери“ су књижевни и песнички сусрети, округли столови, промоције књига који негују сећање на књижевно стваралаштво Ђуре Јакшића. Житељи Општине Нова Црња и гости „Липарских вечери“ имали су прилику током година да виде, чују и упознају: Десанку Максимовић, Миодрага Булатовића, Мирослава Антића, Матију Бећковића, Бранка Ћопића, Павла Угринова, Флорику Штефана, Бранислава Петровића и друге.

У склопу „Липарских вечери“ од 1986. године додељује се књижевна награда „Ђура Јакшић“ за најбољу књигу поезије објављену у претходној години. Првих неколико година награда се додељивала у неком од градова где је Ђура Јакшић живео, а од 1989. године додељује се у Српској Црњи. Конкурс за награду објављује се у првом тромесечју године. Услов је да књига буде написана на српском језику и да раније није објављивана.

Добитници књижевне награде „Ђура Јакшић“ су:

- Радослав Војводић за књигу *Драћи демон*, 1986. године
- Војислав Деспотов за књигу *Пад у дубок снег*, 1987. године

- Братислав Милановић за књигу *Неман* и Слободан Костић за књигу *Жилишће: џесме*, 1988. године
- Горан Костровић за књигу *Мити о каменом уму*, 1989. године
- Рајко Петров Ного за књигу *Лазарева субота*, 1990. године
- Милутин Петровић за књигу *О*, 1991. године
- Јелена Ленголд за књигу *Сличице из живојџа кайел-мајсџора*, 1992. године
- Петар Цветковић за књигу *Песме*, 1993. године
- Тађа Крагујевић за књигу *Дивљи булевар*, 1994. године
- Гордана Ђирјанић за књигу *Горка вода*, 1995. године
- Иван Негришорац за књигу *Везници*, 1996. године
- Бошко Ивков за књигу *Лейџисис*, 1997. године
- Живко Николић за књигу *Исџод џраха*, 1998. године
- Љубомир Симовић за књигу *Љуска од јајџџа*, 1999. године
- Новица Тадић за књигу *Нејџџредни сајџџници*, 2000. године
- Радмила Лазић за књигу *Из анамнезе*, 2001. године
- Дејан Илић за књигу *Лисабон*, 2002. године
- Гојко Божовић за књигу *Архијелај*, 2003. године
- Живорад Недељковић за књигу *Нејде близу*, 2004. године
- Саша Радојчић за књигу *Чејџџри џоџишња доба*, 2005. године
- Марија Кнежевић за књигу *In tactum*, 2006. године
- Милан Ненадић за књигу *Камен са именом*, 2007. године
- Војислав Карановић за књигу *Наше небо*, 2008. године
- Душко Новаковић за књигу *Клује ненајрађених*, 2009. године
- Милена Марковић за књигу *Пјџџџе око на џџараџи*, 2010. године
- Никола Вујчић за књигу *Докле џојлед дојџџре*, 2011. године
- Енес Халиловић за књигу *Песме из болесџџи и здравља*, 2012. године

- Матија Бећковић за књигу *Каг дугем још млађи*, 2013. године¹
- Бошко Томашевић за књигу *Нови њлодови њохода, одусијања*, 2014. године
- Мирослав Цера Михаиловић за књигу *Длака на језику*, 2015. године
- Зоран Ђерић за књигу *Чарнок*, 2016. године
- Селимир Радуловић за књигу *Сенка осмої еона*, 2017. године
- Бојана Стојановић Пантовић за књигу *У обручу*, 2018. године²

Поред великог броја песама које је написао, Јакшић је за собом оставио и око 40 приповедака. У његовим причама често се јављају мотиви Баната и сеоског живота, као и слике из његовог детињства и родног села.

Ђура Јакшић оставио је трага и у драмском стваралаштву, написавши три драме: „Сеоба Србаља“, „Јелисавета, кнегиња црногорска“ и „Станоје Главаш“. Сећање на Јакшића – драмског писца у току „Липарских вечери“ негује се приказивањем позоришних представа. Најчешће су у Српској Црњи гостовали Народно позориште „Тоша Јовановић“ из Зрењанина, Позориште младих из Новог Сада, Југословенско драмско позориште, Народно позориште Кикинда, Суботичко позориште. Током манифестације приказују се представе за одрасле и за децу, тако да и најмлађи посетиоци имају прилике да уживају у чарима позоришта.

3.2 Ликовна колонија (Ђура Јакшић – сликар)

Организовање и одржавање Ликовне колоније током „Липарских вечери“ представља сећање на Ђуру Јакшића – сликара. Урођени таленат који је показивао још од детињства

1 Матија Бећковић, тада млади и још увек недовољно познати аутор, учествовао је на првим „Липарским вечерима“ 1962. године читајући своју поезију. Педесет година касније, на истој манифестацији додељена му је награда за најбољу књигу поезије.

2 Подаци су преузети са Завичајног одељења Народне библиотеке „Ђура Јакшић“ из Српске Црње.

и године изучавања сликарства у Темишвару, Пешти, Великом Бечкереку и Бечу, допринеле су томе да Ђура Јакшић постане један од највећих српских сликара из периода романтизма. Неке од познатих Јакшићевих слика су „Девојка у плавом“, „Одмор после боја“, „Устанак Црногораца“. Ђура Јакшић је осликао иконостас у Храму Светог Прокопија у Српској Црњи са осамнаест икона, а неке од њих су: „Свети Никола“, „Богородица са Христом“, „Свети Сава“, „Свети Јован Претеча“ (Фаранов 2013: 12).

Прва Ликовна колонија покренута је као део „Липарских вечери“ 1978. године на иницијативу Центра за културу и његовог управника Владимира Миланкова. Учесници прве Ликовне колоније били су Милан Сташевић, Ратко Лалић, Љубомир Кокотовић, Весна Сташевић и Милорад Беланџић (Фаранов 2001: 24).

Након прве одржане колоније требало је да прођу две деценије док није поново покренута 1999. године. Те године на Ликовној колонији учествовали су Васа Доловачки, Драго Драгић, Гига Ђурагић, Александар Качар, Лидија Маринков, Васа Милекић, Бранислав Мишић, Владимир Тодоровић, Флора Виорел и Биљана Царић (Фаранов 2001: 24). Након поновног покретања Ликовна колонија одржавала се у континуитету наредних неколико година, све до 2007. Неколико наредних година било је пауза у одржавању, са свега неколико одржаних колонија.

Сликари који учествују на Ликовној колонији током трајања „Липарских вечери“ бораве у Српској Црњи, прате програм који се одржава и раде на својим сликама. Последњег дана манифестације организује се изложба насталих радова, а слике се након тога излажу и чувају у Библиотеци. Ликовна колонија је прилика да сликари, професионални и аматерски, у аутентичном амбијенту током манифестације посвећене једном од највећих српских сликара међусобно размене искуства и пронађу инспирацију за стварање својих дела.

У годинама када се током „Липарских вечери“ нису одржавале Ликовне колоније организоване су самосталне или колективне изложбе слика, вајарских дела или фотографија, за које је публика показивала интересовање и које су биле

добро посећене. Изложбе су се одржавале у просторијама Библиотеке или у Галерији Родне куће – спомен музеја Ђуре Јакшића.

4. Промоција локалног стваралаштва

„Липарске вечери“ јесу настале као знак сећања на Ђуру Јакшића, али су одувек имале и тенденцију ка промовисању локалних аутора, у различитим областима њиховог стваралаштва. Већ у првих неколико година постојања „Липарских вечери“ дат је значај промоцији локалног стваралаштва у уметности и књижевности. Тако су се на овој манифестацији током година по први пут широј публици представили вајар Александар Зарин, песникиња Ивана Миланков, историчар Милан Мицић, књижевник Војислав Кузмановић и други аутори пореклом из општине Нова Црња.

Књижевни сусрети који се одржавају током „Липарских вечери“, осим тога што имају симболику сећања на Ђуру Јакшића – песника и приповедача, представљају могућност за промоцију локалних књижевних стваралаца и за развој интересовања за књижевност посетилаца, али и организатора. Бавећи се прво организацијом ове манифестације, Владимир Миланков у њој је пронашао инспирацију да истражује и пише о Ђури и другим Јакшићима, те као резултат тога настају његове књиге „Јакшићи из Српске Црње“ и „Белуш Ђ. Јакшић“. Миланков је објавио и монографију „Драга Гавриловић“, посвећену првој жени романописцу, рођеној у Српској Црњи, а на „Липарским вечерима“ у неколико наврата одржани су тематски скупови посвећени сећању на њу.

Традиција промовисања локалног стваралаштва негује се и данас. Последњих година све је више младих аутора који се баве сликарством, књижевношћу и уметношћу уопште и који се радо одазивају позиву да буду део програма „Липарских вечери“. Велики број локалних аутора показује да и у једној малој заједници постоје талентовани и надарени људи који у своме стваралаштву прате стазе Ђуре Јакшића.

5. „Липарске вечери“ као културно-туристичка манифестација

Манифестација „Липарске вечери“ иза себе има традицију која јој омогућава да буде препознатљива као јединствена културно-туристичка понуда Општине Нова Црња. Ипак, традиција сама по себи није довољна, већ се мора водити и рачуна о квалитету програма који се организује.

Ова манифестација прилика је за културну анимацију и привлачење поклоника културе и туриста у село. Културно-туристичка понуда током „Липарских вечери“ обухвата сарадњу више установа и туристичких места. Централни део одржавања манифестације и место које сваки посетилац „Липарских вечери“ прво обиђе је већ поменута Родна кућа – спомен музеј Ђуре Јакшића. Музеј је отворен 1952. године а стављен је под заштиту државе 1956. године. Током првих „Липарских вечери“ у Музеју је била изложена поставка Народног музеја из Зрењанина. Садашња поставка представља дух времена из доба када је ту живела породице Јакшић. Чињенице да је кућа у којој је рођен Ђура Јакшић претворена у меморијални музеј и да у њој постоји стална поставка привлачи пажњу туриста, а време одржавања „Липарске вечери“ су период када кроз Музеј Ђуре Јакшића прође највише посетилаца. У Галерији Музеја током „Липарских вечери“ постављају се изложбе слика и фотографија, у дворишту се организују књижевни сусрети, промоције књига, драмски програми и дружења уз гитару и тамбураше. Амбијент Музеја је такав да оживљава дух боемства и староградских кафана које је Ђура волео да посећује и представља аутентични доживљај Ђуриног лика и дела у његовој родној кући.

Културно-туристичка понуда у току „Липарских вечери“ укључује и Каштел *Banaterru*. Дворац Каштел изграђен је 1943. године и налази се на километар од граничног прелаза са Румунијом, на некадашњем имању грофа Чекоњића (Фаранов 2013: 20). Године 1981. Дворац Каштел претворен је у мотел са рестораном и преноћиштем, а 2011. године завршено је реновирање овог здања и име му је промењено у Каштел *Banaterra*. Од када је поново покренута Ликовна

колонија у склопу „Липарских вечери“ успостављена је и сарадња између са овим туристичко-угоститељским објектом. Сликари који учествују на Ликовној колонији бораве и раде у Каштелу. Туристи који долазе у Српску Црњу за време „Липарских вечери“ такође често посећују Дворац Каштел.

С обзиром да се у Српској Црњи налази гранични прелаз са Румунијом, изврстан број странаца посећује Српску Црњу током „Липарских вечери“. Захваљујући томе „Липарске вечери“ промовишу се и даље од државних граница и анимирају културну публику и у иностранству.

Закључак

Манифестација „Липарске вечери“ одржавана је без прекида више од пола века, и током ратних периода и упркос другим проблемима на које је наилазила, понекад скромније него иначе, али увек поштујући традицију обележавања сећања на Ђуру Јакшића и доделе књижевне награде која носи његово име, уједно настојећи да промовише рад локалних стваралаца. Захваљујући културним манифестацијама попут „Липарских вечери“ одржава се културни живот локалних заједница и ради се на промовисању и развијању културно-туристичког потенцијала малих места.

Након завршених овогодишњих „Липарских вечери“ посетиоци су позитивно коментарисали одржану манифестацију, а такви утисци шаљу добру слику у јавност и представљају добру основу за анимирање публике за наредне године одржавања манифестације. Уједно, позитивни коментари постављају и изазов пред организаторе – да и наредних година квалитетом понуђеног садржаја оправдају традицију дугу више од пола века.

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

Завичајна збирка Народне библиотеке „Ђура Јакшић“ у Српској Црњи
Интернет презентација Народне библиотеке „Ђура Јакшић“ из
Српске Црње. Доступно на: <http://bibliotekasc.wordpress.com/>.
[Пристапуљено 06.10.2018]

- Миланков, Владимир. *Јакшићи из Српске Црње*. Нови Сад: Матица српска, 1997. Штампано.
- Фаранов, Небојша. *40 година „Липарских вечери“*. Српска Црња: Народна библиотека „Ђура Јакшић“, 2001. Штампано.
- Фаранов, Небојша. *Народна библиотека „Ђура Јакшић“ Српска Црња : (1964-1994)*. Зрењанин: Градска народна библиотека „Жарко Зрењанин“; Српска Црња: Народна библиотека „Ђура Јакшић“, 1996. Штампано.
- Фаранов, Небојша. *Сјоменичко наслеђе Српске Црње*. Зрењанин: Арт-пројект, 2013. Штампано.

Gordana Stančić

CULTURAL MANIFESTATION “LIPARSKE VEČERI – ĐURINI DANI” – A TRADITION THAT LASTS MORE THAN HALF A CENTURY

Resume

Public libraries as centers of culture in the local community have a responsible task: to contribute to the spread of culture and constantly work on the development and expansion of cultural offer. The National Library “Ђура Јакшић”, one of only a few cultural institutions in the Municipality of Nova Crnja, is organizing a cultural event “Liparske večeri – Đurini dani”.

This year’s event was held for the 57th time in memory of the most famous inhabitant of Srpska Crnja and one of the most significant personalities of Serbian romanticism: poet, painter and drama writer – Bohem Ђура Јакшић.

The first “Liparske večeri” was held in October 1962, two years before the Library was established. Back then the organizer was the Cultural Center in Srpska Crnja, from which the National Library “Ђура Јакшић” was established. In 1982 the seventieth birthday of Ђура Јакшић was marked. From that year the organization “Liparske večeri” was fully entrusted to the Library. Since 1986, during the “Liparske večeri”, the literary award “Ђура Јакшић” has been awarded for the best poetry book published in the Serbian language in the previous year.

The "Liparske večeri" which are held in Srpska Crnja for a long time have become traditional event and one of the first associations that are related to the name of this small Banat town.